

قازاق اۆز ادهبييەت سەناتى قازاقىسى

قاراولەكەدەر

2

شىنجاڭ خەلق باسپاسى

قازاق اۆز اھلەيە تىناك تازىناسى

قاراولەكشەم

2

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

۲۰۰۹ ۋىرجى

图书在版编目(CIP)数据

哈萨克民间文学大典. 民谣. 2: 哈萨克文/乌马尔汗·尼牙孜编. —
乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2009. 6

ISBN 978 — 7 — 228 — 12593 — 7

I. 哈... II 乌... III. ① 哈萨克族—民间文学—作品综合集—
中国—哈萨克语(中国少数民族语言) ② 哈萨克族—民歌—作品集—
中国—哈萨克语(中国少数民族语言) IV. I277

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第 086616 号

责任编辑: 阿山

责任校对: 哈力木拉提

封面设计: 夏提克

哈萨克民间文学大典— 民谣 (哈萨克文)

(二)

乌马尔汗 编著

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮政编码: 830001)

新疆新华书店发行

新疆八百印务有限公司印刷

880×1230 毫米 32 开本 17.625 印张

2009 年 6 月第 1 版 2009 年 6 月第 1 次印刷

印数: 1 — 3000

ISBN 978 — 7 — 228 — 12593 — 7 定价: 25.00 元

از ۇلتىز تالىداۋلى كىتاپتارىن شىعارۋعا ارناالغان مەملەكەتلىك قارجى ارقلى دەمەلگەن نشان

全国少数民族出版资金资助项目

جاۋاپتى رەداكتور: اسان ابەۋ ۇلى
كوررەكتور: قالمۇرات جارمۇقامەت ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: شانتىق اغسا

قازاق اۋىز ادبىيەتىنىڭ قازىناسى — قارا ولگىدەر (2)

قۇراستىرعان: ومارقان اسىل ۇلى

*

شىنجاڭ خالىق باسپاسى باستىردى
(ئۆزىمىز قالاسى وڭتۇستىك ازاتتىق كوئىشەسى 348 - اۋلا)

شىنجاڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەنىنەن تاراتىلدى
شىنجاڭ باباي باسپا ستەرى شەكتى سەرىكتىگىندە باسىلدى
فورمات 1/32 1230 × 880، 17.625 باسپا تاباق

2009 - جىل، ماۋسىم 1 - باسپاسى

2009 - جىل، ماۋسىم 1 - باسلىۋى

تىراجى: 3000 — 1

ISBN 978 — 7 — 228 — 12593 — 7

باعاسى: 25.00 يۋان

باسپادان

قازاق حالقىنىڭ اۆز ادەبىيەتى ءوزىنىڭ كوركەمدىك -
يدەيالىق نارىمەن، ەستەيىكالىق قۋات - تەگەۋرىنمەن، ءتۈر -
جانرلارنىڭ مولدىعمەن، تاقىرىپتىق جانە سىۋجەتتىك
بايلىعمەن، قوعامدىق - الەۋمەتتىك جانە تارىيەلىك تەرەڭ ءمان -
مازمۇنىمەن ەرەكشەلەنەدى . ول كۈنە تاس داۋىرىندە پايدا بولپ،
تۈركىلىك تۈستى باستان كەشىرگەن، ودان بەرى دە قازاق
حالقىنىڭ قالىپتاسۋ تاريحىمەن بىتە قايىناسپ، بىرگە جاساپ
كەلە جاتقان تەڭدەسى جوق رۋحاني مۇرا. ول بايرىعى اتا -
بابالارىمىزدىڭ نانم - سەنىمدەرىنەن، تاريحىنان، تۇرمىس -
تىرشىلىگىنەن، اسىل - ارمانى، يىپىك مۇراتىنان جان - جاقىتى
مالۇمات بەرەدى ءارى ۇلتتىق رۋحاني مادەنيەتتىڭ عاسىرلار
تىزبەگىندەگى تاريحي وزگەرىسەن، ەتىكالىق سانامەن قارايلاس
ءجۇرپ وتكەن جولسىن دا كوز الدىمىزعا ەلەستەتە الادى . اۆز
ادەبىيەتىنىڭ شىعارۋشىسى دا، تاراتۋشىسى دا، تىڭداۋشىسى دا —
حالىق. سوندىقتان، ول شىن مانىندە، حالقتىڭ ءوز ەنىشىسى
بولپ تابىلادى. ياعنى اۆز ادەبىيەتى — حالق
شىعارماشىلىعىنىڭ ايرىقشا سالاسى، اۆزىشا شىعارىلىپ، اۆزىشا
تاراعان كوركەم ادەبىي تۈنىدىلاردىڭ جىيىنتىق اتاۋى. سونمەن
بىرگە، عىلىم مەن مادەنيەتتە «حالىق شىعارماشىلىعى»،
«حالىقتىڭ اۆزىشا ءسوز ونەرى» دەيتىن اتاۋلار دا وسىعان جاقىن
ماعىنادا قولدانىلادى. 1846 - جىلى اعلىشىن عالمى ۋىليام
تومس ۇسىنعان فولكلور (اعلىشىنشا حالق دانالىعى) ءسوزى دە

اۋىز ادەبىيەتى اتاۋى ءۇشىن حالىقارالىق ىلمىي اتاۋ رەتىندە قاپىلدانغان. بۇلاردىڭ قاي - قايسىسى دا ءبىرىنىڭ ورنىنا ءبىرى قولدانىلىپ كەلەدى. باتىس ەۋروپا، امەرىكا، اۋسترالىيا حالىقتارىنىڭ ءعىمىندا بۇل ءسوزدىڭ ماعىناسى تىم اۋقىمدى، ول حالىقتىڭ كىمىم - كەشەك، قۇرال - جابدىق، ادەت - ءۇرىپ، تۇرمىس - سالت، نانىم - سەنىم، سونداي - اق، ءتۇرلى كوركەمونەرىن (پەوزىيا، مۇزىكا، ءبى، ويۋ - ورنەك، توقما ونەرى، ت. ب) تۇتاستاي اتاۋ ءۇشىن قولدانىلادى. بۇل جاعىنان العاندا ول تەك اۋىز ادەبىيەتىن عانا ەمەس، «ەتئولوگىيا»، «ەتئو مادەنىيەت» دەيتىن ءعىمدارمەن دە ساباقتاسىپ، ماعىنالاسىپ جاتادى. قازاق ادەبىيەت تانۋ ىلىمىنداعى «اۋىز ادەبىيەت» دەگەن ءعىم دا «فولكلوردىڭ» وسى مانىمەن ساباقتاس دەپ قاراۋعا ابدەن بولادى. بۇلار ءبىرىن - ءبىرى تولىق سىپاتتاي بەرەدى. اۋىز ادەبىيەتىن زەرتتەيتىن ىلىمدى «فولكلور» دەپ اتاۋىمىزدا وسىعان بايلانىستى.

ءبىز وسى ۇستانىمدى باسشىلىققا الا وتىرىپ، قازاق ادەبىيەتىنە ەڭبەك سىڭىرگەن ءبىر ءبولىم عالىمداردى نەشە مارتە شەكە ءتۈيىستىرىپ «قازاق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ قازىناسى» دەگەن فولكلور اتاۋىنا سىيمدى تاقىرىپتا ۇلاسىپالى كىتاپ شىعارۋدى مىندەتكە الدىق. ماقسات - فولكلورعا جاتاتىن دۇنيەلەردى شاما بار تولىق قامتۋ. ويتكەنى، كوشپەلى قوعامدا فولكلور بەلگىلى ءبىر الەۋمەتتىك تۈپتىڭ عانا شىعارماشىلىعى ەمەس، جالپى حالىقتىڭ حانى مەن قاراسىنا، باتىرى مەن بىيىنە، بايى مەن كەدەيىنە ورتاق ونەر، امبەگە تىەسەلى مۇرا. سول تۇستا بۇكىل قوعام اۋىزشا ونەر مەكتەبى بولدى. وسىعان لايىق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ جۇگى دە وراسان زور بولدى. حالىقتىڭ تارىحي زەردەسى، فىلوسوفىالىق وي - تۈيىنىندەرى، پەداگوگىكالىق

تاجىرىيەسى، ادامگەرشلىك ولشەمدەرى، كاسپىتىك ادەبىيەتكە
ئەتان كوركەمدىك سۇرانستارى، تەاتىلىق ونەرگە تىەسەلى سەسەسى
اۋىز ادەبىيەتىنە جۇكتەلدى. ئەس جۈزىندە اۋىز ادەبىيەتىنىڭ
ارالاسپاتىن سالاسى قالعان جوق. بىز بايرىعى اتا -
بابالارىمىزدىڭ وسىنداي ونەر مەكتەبىنەن جارالغان بارلىق
دۇنيەلەرىنىڭ باسەن بىرىكتىرىپ جالپى حالىققا، كەلەر ۇرپاققا،
زەردەلى زەرتتەرمەندەرگە تابىس ەتۋ ماقساتىندا «قازاق اۋىز
ادەبىيەتىنىڭ قازىناسىن» الدارىڭىزعا تارتتىق.

قازاق اۋىز ادەبىيەتى ۇلكەن تۇلعالدان باسپا سوز بەتتەرىندە
جارقى كورىپ بولدى. بىراق، الى دە شاشىراندى كۆيدە. رەفورما
جاساپ، ەسك اشۇدان بەرگى 30 جىل بويى شىنجيالىڭ حالىق
باسپاسىنان اڭىز - ەرتەگىلەر، قارا ولەڭدەر، قىسا - داستاندار،
قازاق ەمشىلىگى، دەنە تارىيە، ۇلتتىق اس - تاعامدار، ت.ب.
فولكلورعا قاتىستى دۇنيەلەر ۇزبەي جارقى كورىپ كەلەدى.
1979-جىلدان باستاپ «شالەين» جۇرنالىن شىعارىپ اۋىز
ادەبىيەتىنىڭ العاشقى سونى مۇرالارىن جىناپ، تۇڭغەش توپتا
باسىلىم كورسەتتى. بىز بۇل جولى وسى نۇسقالاردى نەگىزگە
الا وتىرىپ جانە ەلىمىزدىڭ ەشى - سىرتىندا باسلىم تاپقان
نۇسقالارىن سالىستىرۋ، سارالاۋ، تولىقتاۋ، رەتتەۋ ارقىلى
جانرلار بويىنشا جۇيەلى قۇراستىرىپ وتىرمىز.

قازاق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ تۇر - جانرلارى مول جانە كۆردەلى
بولىپ كەلەتىندىكتەن جانرلىق جاقتان بولۇ بىزگە قىيىندىق
تۇدىردى. تۇرلى تانىمدار ارا تالاس - تارتىستان سولڭ اقىندار
ايتىسى، اڭىز - ەرتەگىلەر، باتالار، جاڭىلتپاشتار، جۇمباقىتار،
جىراۋلار جىرلارى، زالىڭ - جارىملار، كۆلدىرگىلەر، قارا
ولەڭدەر، قىسا - داستاندار، ماقال - ماتەلدەر، مىسال -
نامىسلەر، تۇرمىس - سالت جىرلارى، ۇلەسكەرلەر، ۇلتتىق

ويندار، خالق اندەرى، شەجەرە، شەشەندىك سوزدەر دەپ ون
 سەگىز توپقا جىكتەدىك. عىلمىي ءبولۇ جاعىنا قاتاق تالاپ
 قويغانىمىزبەن كەيىر وقشاۋ قالاتىن جانرلاردى وسى توپتىڭ
 ئىچىلى بىرىنە تەلىدىك. مىسالى: ميفتەرگە قايسىلار جاتادى،
 اڭىزدارغا قايسىلار جاتادى دەگەن سياقتى ماسەلەلەرگە كەلگەندە
 پىكىر بىرلىگىنە كەلە الماعاندىقتان «اڭىز - ەرتەگىلەر» دەگەن
 ءبىر اتپەن جىبەرىپ ئىچىنا قاراي ورنالاستىردىق. ماقال -
 ماتەلدەر بۇدان بۇرىنعى باسلىمداردىڭ جانە شەتەلدەگى
 باسلىمداردىڭ بارىندە تاقىرىپتارغا بولىنگەن، ءبىراق، مۇندايىدا
 ماقال - ماتەلدەر وتە كوپ قايتالانادى، ويتكەنى، قازاقتىڭ ءبىر
 ماقالى بىرنەشە ماعىنا بەرىپ، بىرنەشە تاقىرىپتى قامتىدى.
 سوندىقتان، ءبىز الفاۋىت تارتىپكە سالىپ (ءبىرىنشى جولدىڭ
 ءبىرىنشى دىبىسىن نەگىزگە الىپ) شىعاردىق. خالق اندەرىنىڭ
 قاي ءبىرىن الساق تا تۇلىۋ اڭىزى، تارىخى بار ءارى خالىقتىق
 قاسىيەتى بويىنشا كوپ ۋارىانتتى. ءبىز خالىق اراسىنا ەڭ كوپ
 تارالغان ءبىر نەمەسە بىرنەشە ۋارىانتتىن نەگىز ەتتىك. سونىمەن
 بىرگە مۇمكىندىگىنشە ەڭ بايرىعى نۇسقاسىن الۋدى ولشەم
 ەتتىك. ال، قارا ولەڭدەرگە دە وسى ءۇردىستى ۇستاندىق،
 نەگىزىنەن خالىقتىق سىپات العان تۇنىدىلاردى بەردىك. قالعان
 پىكىردى وقىرمان ءوز قولدارىنا العان سولڭ ايتار دەپ وسى
 بويىنشا باسۋعا كەلىستىك.

شىنجاڭ خالىق باسپاسى
 2008 - جىل، شىلدە

مازمۇنى

1	 ولەڭ - ونەر
35	 بالق ولەڭ
58	 كەڭەس ولەڭ
203	 مىسال ولەڭ
218	 ۋازىل ولەڭ
257	 اغساۋ ولەڭ
403	 جۈلدىز ولەڭ
407	 قوشناسۋ ولەڭ
448	 مەكەن ولەڭ

ولهڭ — ونەر ①

دەگەندە ولهڭدى ايتا المايمىن،
جاۋىر بولعان تورى اتتاي قايقاڭدايمىن.
التمىن بەرسە وزگەلەر ايتپاس ەدىم،
قۇدالاردىڭ كوڭىلىن قايتارمايمىن.

اعاشى قيا بەتتىڭ باقان بولماس،
وزىڭمەن بىرگە تۇماي اپاڭ بولماس.
بۇرىنقى سوڭىلاردىڭ جولى توعىز،
باراتىن تويعا كىم شاپان بولماس.

ايتقاندا ولهڭ باستاپ قىسىلامىن،
ولهڭدى ايتقان سايىن سىلامىن.
بارىنشا شامامىزدىڭ ايتتىق ولهڭ،
كەزەكتى وزگەگە ەندى ۇسىنامىز.

ايتايىن ولهڭىمدى «اريايداي»،
تورىدىم اۋىلىڭدى جارم ايداي.
ەردىم ەستىپ جىلى لەبىزىڭدى،
ايرىعان تور تاسىنان سارمايداي.

ايتىسقان الدەقايدا تىندى الاپ،
جۇرت سەنى وتر تىڭداپ جىم — جىرت قاراپ.

① «قارا ولهڭ» الماتى جازۋشى باسپاسى 1989 — جىل)

فارايمىن اۋزىڭدى اشساڭ كومهيڭە،
 ۋىر بۇلبۇل كەتكەن - ۋى دەپ جۇمىرتقالاپ.

ايت دەگەندە ولەڭدى ايلالم جوق،
 جەلىسىم بار ازىراق اياڭىم جوق.
 ايتار كىسى الدىما كەز كەلگەندە،
 قۇداي بەرگەن جەل ۋى سوزدى ايارىم جوق.

ايت - ايت، جانىم، ايت جانىم، ولەڭ بىلىسەڭ،
 نە كورمەيسىڭ ومىردەن ولمەي جۇرسەڭ.
 بولا تۇسەر كوڭىل شات، ۋىر قىزىق،
 تارتىنباي ترشىلىكتە ويناپ - كۇلسەڭ.

ايتا الساڭ ولەڭ نەگە وىر مەس،
 اقماققا اقل ايتساڭ كونەر مەس.
 بارىندا عۇزىرىڭنىڭ قۇداي جاپا،
 جاس داۋىرەن قايتا اينالىپ كەلەر مەس.

ايتا المايدى ولەڭدى دارىمىلغان،
 ۋىزى - ۋىزى ماقتاماس دارىندى ادام.
 ۋىر - بىرىنە دوس بولماس كەشىرمەگەن،
 تۇس بولماس ۋىر - ۋىرىن سالىنىلغان.

ايت دەسە نەگە ولەڭدى ايتا المايمىن،
 كوڭىلىن كوپشىلىكتىڭ قايتارمايمىن.
 ايتۋلى ارپىتەسىم كەز كەلگەندە،
 جورعاداي جولعا تۇسكەن ماياڭدايمىن.

ايتايىن ايت دەگەندە ولەڭىمدى،
قايتەيىن كوپتەن اياپ ونەرمىدى.
بۇلدانىپ بۇگىن ولەڭ ايتپايتىنداي،
بىلمەيتىن جان مەسپىن ولەرمىدى.

ايتپايدى اقىن ولەڭ جانتايىعان سولڭ،
ۇيىڭە ادام كەلمەس، مال تايىعان سولڭ.
كۈلمەسەڭ، ويناماساڭ جاستىق شاققا،
تەسەڭ نەڭدى ماققان قارتايىعان سولڭ.

ايتايىن نە دەپ ولەڭ، جانىم ساعان،
جەلدەن ارتىق ەدى سەنىڭ بەلەڭ.
بەلەڭ بەلەلەسام جان جەتپەيدى،
تۇرۇستاپ تۇلپار مىنگەن اتا - باباڭ.

اقىننىڭ ءان شىعاردىم ايعايىنان،
سۇلۇدىڭ كۈن كورىنەر ماڭدايىنان.
جاقسىنىڭ قايدا جۇرسە جاتتىعى جوق،
ءسوز تامعان بالدان ءاتاتى تاڭدايىنان.

اققۇداي ايدىن كۈلدە قاڭقىلداغان،
ادەمى داۋىسنىڭ سۇلۇ ساڭقىلداغان.
داۋىلىن قارا ولەڭنىڭ سوقتىرعاندا،
جەل ەسەر كومەيىڭنەن اڭقىلداغان.

ادامدى ءىبل سەنىمدى اققاۋىنان،
ۇزىلەر جامان جۇگەن جاققاۋىنان.

قالام دەپ ولەڭ تاپپاي قورنىبايمىن،
جانىڭا قورقام ءسوزدىڭ باتپاۋىنان.

اقىنمىن ايت دەگەندە اغىرلغان،
دەمەي مەن: «كۈش اتاسىن تانىملان».
ولەڭدى ورنى كەلسە اعىتپايتىن،
جانبا ەدىڭ جەل سوزگە دە جارمىلان.

اقىندىق ايت دەگەندە توقتالماسا،
شعاعا ءسوز قازىنا اقتارماسا.
اقىننىڭ اۋزىنان تەز ءسوز تۈسپەيدى،
ازىراق جۇرت الدىندا ماقتانباسا.

اقىن ولەڭ ايتپايدى اقىلداسىپ،
كوكپار تارتقان كەتەدى ناقىمداسىپ.
جايدى بىلەر جاقسىنىڭ ءبىرى بولساڭ،
ولەڭمەن - اق كەتەرمىز جاقىنداسىپ.

اققۇ كۈلدەن ۇشادى ۇيرەگىمەن،
ايدىن كۈلگە قونادى تۈيدەگىمەن.
اسقان جۇيرىك سەن بولساڭ ارىندالان،
ءبىر قوسىلىپ قالايىن بۇيرىڭىنەن.

اقساي باسىپ كەلەدى تورى قۇنان،
مەرتىككەن - اۋ، جانۋار توبىعنان.
ءساتى ءتۈسىپ بۇل تويدا كەزدەسىپىز،
سۋسىندايق ولەڭنىڭ تۇنعىنان.

ئاتاننىڭ كىم قۇانباس جولى سىتەلسە،
كەتپەيمىز دۈسپەن تۈغىز بولسكەنشە.
جۇرىڭدەر ولەڭ جۇتپان داپىندالىپ،
قالقاتاي، قوش ەسەن بول كورسكەنشە.

ئاتادان ولەڭ مۇرا دەمەي مە ەكەن،
اقىندار ۋىرىن - ۋىرى جەبەيدى ەكەن.
ولەڭدى ۋىر - ەكى اۋىز ۋىز باستادىق،
قوش قالقا، ەندى بىزگە نە دەيدى ەكەن.

ات جاقسى قامشىلاتپاي جورعالاعان،
اقىن با ولەڭ ايتپاي قورعالاعان.
تۈسكەندە سەن ەسسە قىماس قالقا،
كوز جاسىم نوسەر بولپ سورعالاعان.

اۋلىم لاتاۋدىڭ وي جلعىندا،
بولادى بوتا سۇلۇ تايلاعىندا.
وزىڭمەن تاعى دا ۋىر ايتىسۇعا،
جۈرەمىن قالاي بارىپ تويلى اۋىلعا.

اۋىزىمنان ولەڭ شىقتى ۋاۋ باسنان،
بۇلاقتاي سىلدىراغان تاۋ باسنان.
جىيىن تويىدا ولەڭدى مەن ايتقاندا،
دوس ۋىيىنىپ تىڭداغان، جاۋ جاسىعان.

ان سالىڭ وزىمدەي سال سالعانداي قىپ،
وزگەگە وتكىز دۇنيە ارمانداي قىپ.

شېرقاشى شارشى توپتا شارىقتاتىپ،
تامام جۇرت تاڭ تاماشا قالعانداي عىپ.

ءان سالساڭ وزىمىدەي سال باياۋلاتىپ،
قالقاننىڭ قۇلاعىنا تايماۋلاتىپ.
تۇسىنان اۋىلىڭنىڭ ءان سالعاندا،
شىدايدى ءداتنىڭ قايتىپ وياۋ جاتىپ.

ءان شىرقاپ ايتىسپاساڭ دۇركىن - دۇركىن،
قارلىعىپ قالادى ەكەن داۋىس شىركىن.
ولەڭگە تويىداي ەلدى بولەيك ءبىر،
ەسىنەن ءومىر كەتپەي ءجۇرسىن.

ءان دەسە نە بار باتىپ سالا بەرمىي،
كەڭ بايتاق كوكىرەگىم دالا جەردەي.
ءان دەسە، ولەڭ دەسە ەلەڭدەيمىن،
بايگەدەن كۈندە كەلەر قارا كەرەي.

بالاپان قۇس تالپىنار ۇياداي،
مال كورىنەر استان قىياداي.
ايت دەگەندە ولەڭدى ايتپاي قويساڭ،
وتىرعان ۇلكەندەردىڭ سىنار ساعى.

بالاغا ەمشەك بەرمىس جىلاماسا،
دوس بولماس ءبىرىن - ءبىرى كىنالا.
ولەڭدە پارىق، سوزدە نارىق بولماس،
ءومىردىڭ ارتىق كەمىن سىناماسا.

باق قايدا تويدا ولهڭ باستاعانداي،
جاماندىق ۇرماي - سوقپاي جاسقاعانداي.
جاقسىنىڭ ءوز ولسەدە ءسوزى ولمەيدى،
ارتىندا التىن ءويىپ تاستاعانداي.

باسى التىن ولهڭىمنىڭ، باقايى جەز،
وزىڭگە بولدىم بۇگىن وڭىنان كەز.
بىزدەگەن سۇراعانعا ۇشراسسا،
ءار ءتۇرلى ويدى جۇرگەن ايتىلار ءسوز.

باسى ەدى ولهڭىمنىڭ ايمىم - قايمىم،
بىتەدى سازداۋ جەرگە تالمەن قايمىڭ.
كەز بولعان قيۋادا اقىن بىكەش،
بىزدەرمەن ايتىسۋعا بارما جايىڭ.

باستاين باستا دەسەڭ ولهڭىمدى،
ارمان نە قىزدان كورسەم كورەرمىدى.
داۋىلىن قارا ولهڭىنىڭ سوقتىراين،
قايتەيىن سىزدەن اياپ ونەرمىدى.

باستاي بەر ولهڭىڭدى مەن دەسەڭىز،
ەكەمىز تالاي تويدا كەزدەسەمىز.
كىمەي - اق شىگىمدى جەتىپ بارسام،
شىنمەن قاسىڭىزعا كەل دەسەڭىز.

باسى ەدى ولهڭىمنىڭ تۇرە - سۇرە،
ايتايىن تۇرە ولهڭىدى ۇيگە كىرە.

ولەڭىم داۋىلداتىپ كەلە جاتىر،
كەتپەسەن ئۆيدى جىجىپ، باقان تىرە.

باسى ەدى ولەڭىمنىڭ «ئاۋ - ايمى»،
شەئادى سازداۋ جەرگە تال مەن قايىڭ.
زامانداش ەسىز سەكىلدى كەز كەلگەندە،
ازىراق تامىزايىن ەتلىدىڭ مايىن.

باسىمدا ەبىر بوركىم بار سۆسار سىندى،
ايتىسىپ وزىڭمەنەن كوڭلىم تىندى.
تەدىردان تاپ كەلتىرگەن اينالايىن،
كوپ ئۆيىن كوكەيدەگى تارقاتلىدى.

بايگەنى ات جاراتىپ شاپقان الار،
ولجانى جاتقان الماس، تاپقان الار.
قابىلدا توعىزىڭدى تولغىمەن،
جەڭدىم دەپ اۋىلىڭا ماقتانا بار.

بايگەدەن وزىپ كەلگەن اتتى الايىن،
ەر جىگىت سىناماي ما باق - تالايىن.
ولەڭدى ايت دەسەڭىز مەن ايتايىن،
دەپسەڭدە شالغىنىمەن جورىقان اڭداي.

بايگەدەن تالاي كەلگەن سۇر قۇنانىم،
شىقپاي ەجۇر وسى كۈنى قۇرعىر ەنىم.
سەندەردى كوز كورگەن دەپ قۇرمەتتەيىن،
بىرىنەن - ەبىرى سۇلۇ قۇربىلارىم.

